

**THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF THE ORGANIZATION
OF MUSIC EDUCATION OF STUDENTS IN EXTRACURRICULAR INSTITUTIONS
OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA**

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ
МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ УЧНІВ
У ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ**

Цзинь Яоцюань

аспірант

E-mail: ruipinghuang2019@gmail.com

Ізмаїльський державний гуманітарний
університет, Україна

Tsin Yaotsuan

graduate student

E-mail: ruipinghuang2019@gmail.com

Izmail State University of Humanities,
Ukraine

ABSTRACT

Introduction. *The system of music education of children and youth in out-of-school institutions of the People's Republic of China is one of the most powerful in foreign education. The process of comprehensive training of students in the art of singing and music integrates not only class work in schools, but also extracurricular and extracurricular activities.*

The author of the scientific article presents the characteristics of institutions of additional (extracurricular) education in connection with the specifics of Chinese culture, resource provision of educational programs with an emphasis on their innovation.

Methods. *Theoretical analysis, comparison and systematization of organizational forms of music education of children and youth in out-of-school institutions of the People's Republic of China.*

Results. *The modern system of out-of-school music education in China integrates comprehensive programs for various target groups of student youth (residents of urban cities; settlements that are sufficiently (or significantly) remote from the sector of additional education). Under such social conditions, the list of music-pedagogical programs systematized by the author, which are innovative in content and, at the same time, modeled according to the principles of continuity of traditions, their consistency with ancient historical sources and innovation, plays an important role. The emphasis on this ratio in the content of programs is promising in connection with the improvement of the system of additional (extracurricular) education on the one hand, and the development of the general education system in the country as a whole. In this sense, the pedagogical experience of Chinese teachers on the diversity of organizational forms of work with students, selected and implemented in accordance with the purpose of music programs, is meaningful for modern researchers of the system of out-of-school music education.*

Conclusion. *The main trends in the development of modern music education in China should include the spread of extracurricular organizational forms of choral singing of students as a mass socio-cultural phenomenon, their diversity, the introduction of polyphonic choirs.*

Also significant is the tendency of the system of additional music education to maximize

Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія: Педагогічні науки. Випуск 49.

the coverage of children of different types of settlements; introduction of distance technologies of out-of-school education; opening of mobile centers. In this regard, a third trend has emerged, which reveals the emphasis on the content of educational programs. Such programs, on the one hand, demonstrate their reliance on traditional national approaches (preservation of unanimity in singing culture, the presence of traditional musical (singing) repertoire, playing folk instruments). At the same time, there is an active introduction to the content of music and pedagogical innovation programs (programs of individual creative development of students; urgent / long modular programs; focus on diversification of forms of choral singing of students; filling children's music repertoire with world and classical works; introduction of updated forms of music education cultural and musical projects).

All responsibility for improving the educational activities of music in out-of-school institutions in China rests with competent teachers. They perform a number of professional functions in the management of extracurricular activities, which includes: harmonious development of students' abilities, deepening their musical interests, support in the disclosure of creative (musical) talents, stimulating the desire to engage in music independently; application of modern methods (technologies) for teaching in music clubs (groups), preparation of methodical recommendations for classes, providing students with didactic materials, manuals, textbooks, musical instruments; creation of detailed plans of extracurricular activities; cooperation with specialists from other music institutions.

Key words: *additional (out-of-school) education, out-of-school education institution, organizational forms of music education, modular programs, music-pedagogical project.*

Постановка проблеми. Китайська Народна Республіка (КНР), як одна з прогресивних держав світу, має унікальний досвід досягнення продуктивних результатів у різних сферах життєдіяльності населення завдяки стійкій національній ідеї, збереження та наслідування давніх традицій в освіті (Конфуціанство, патріотизм, традиції шанування Вчителя, наполегливість і працелюбність громадян тощо).

Серед усього різноманіття основних чинників щодо розвитку освітньої системи в КНР сучасні вчені (О.О. Біла, О.В.Биковська, О.Н. Джуринський, А.В. Ковтун та ін.) виокремлюють такі, як: філософське та культурне надбання народу, інтенсивний розвиток економіки в державі та багатовекторна співпраця фахівців соціономічної сфери з прогресивними педагогічними спільнотами інших держав.

Слід зауважити, що саме друга половина минулого століття (1949 р.) стала початком становлення сучасної освітньої системи в країні. У цей період при Міністерстві освіти КНР було вперше виокремлено низку пріоритетних завдань щодо розвитку, навчання та виховання молодого покоління, зокрема:

- введення обов'язкової освіти, ліквідація неписьменності;
- створення та впровадження низки реформ і законодавчої бази, націлених на модернізацію освітньої системи згідно загальноприйнятої для країни стратегії («розроблення і запуск реформ – інтенсивний розвиток усіх сфер – стабільність країни»).

Підкреслимо, що в першій половині 21 сторіччя сфера додаткової освіти дітей і молоді в державі набула суттєвих змін. Так, в 2014 році прийнято Державну програму розвитку позашкільної освіти. Саме в цей час зазначений сектор освіти задекларовано як найважливіший соціальний елемент у системі загальної освіти. У такому сенсі позашкільна освіта в країні покликана вирішити низку стратегічно важливих завдань:

- розвиток культурно-історичної освіти та самоосвіти як стрижневих інструментів

Scientific Bulletin of the Izmil State University of Humanities.
Section Pedagogical Sciences. Issue 49

щодо збереження національної ідентичності та самобутності (що базується на оволодінні молодим поколінням чіткими навичками з виокремлення зовнішніх (чужих) впливів від традиційних);

– розвиток особистості та колективу;

– розвиток в учнів комунікативних умінь, націлених на взаємодію в колективі та з колективом;

– створення всіх необхідних умов в освітньому просторі для підтримки мотивації дітей і молоді до змістовно-цінної діяльності, що в свою чергу має суттєвий вплив на успішність їхньої наступної самореалізації.

Також зауважимо, що в сучасній «Стратегії розвитку освіти в Китаї у XXI сторіччі» та останніх реформах розвитку базової освіти в КНР й інших нормативно-правових документах особливий акцент робиться на музичну освіту як найважливіший чинник розвитку різноманітних здібностей учнів, розширення їхніх культурних запитів і потреб, збагачення художньо-естетичного потенціалу тощо. Як зазначається в цих документах, саме в освітніх закладах різного типу відбувається процес природного накопичення позитивного досвіду музичної освіти дітей раннього, молодшого шкільного, підліткового та юнацького віку; осягнення музичної грамоти, хорового (сольного) співу, вдосконалення виконавської майстерності з елементами арт-терапії та музичної тетралізації тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Підкреслимо, що методологічною базою нашого наукового пошуку виступають праці як вітчизняних (О.О. Білої, О.В.Биковської, Н.В.Кічук, Д.Г. Іванової та ін.), так і зарубіжних учених (Дін Юнь, Чжай Хуань, У Ифан, Ян Бохуа та інших). У дослідженнях цих учених знаходимо педагогічні принципи, підходи, технології організації позакласних і позашкільних заходів з учнями.

Китайські вчені Дін Юнь, Чжай Хуань розкрили основні вимоги до музичної освіти школярів та її специфіку в системі позашкільних занять. Про своєрідність та важливість спільної музично-виконавської діяльності педагогів і вихованців ідеться в дослідженнях Ван Лей, Ван Юечжи, Чен Дін та інших.

Водночас, не зважаючи на чисельні дослідження в сфері музичної освіти в зарубіжних країнах, інформація про музично-педагогічну проектну діяльність з дітьми та молоддю в Китаї ще залишається мало відомою для педагогів сектору позашкільної освіти в Україні.

Теоретичний аналіз та співставлення результатів досліджень вітчизняних і зарубіжних учених дозволив нам виокремити **наукове завдання** для його подальшого вирішення, а саме: конкретизувати місце і роль організаційних форм музичної освіти в китайських позашкільних закладах та на цій основі скласти методичні орієнтири для педагогів, орієнтованих на активізацію музично-проектної діяльності школярів.

Мета статті – систематизувати різновиди музично-педагогічних програм (проектів), що вводяться в закладах позашкільної освіти в КНР.

Виклад основного матеріалу дослідження. Музика в китайських традиціях має пріоритетне значення у зв'язку із феноменом сприйняття людиною «звуку». Загально визнано, що саме звук сприяє органічному функціонуванню психофізичних процесів в організмі людини; покращує процеси свідомої регуляції стосунків між людьми; суттєво впливає на процес гармонізації довкілля.

Через це, становлення та розвиток музичної освіти дітей і молоді в КНР, передусім пов'язують із ідеями давньокитайської філософської думки. Згідно цієї філософської течії, гармонійне виховання творчої особистості трактується лише у єдності із природою й соціумом.

Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія: Педагогічні науки. Випуск 49.

З початку ХХ сторіччя у гуманітарній освіті Китаю музичне мистецтво відіграє суттєву роль у зв'язку з навчанням і вихованням дітей та молоді у системі шкільної, позакласної та позашкільної освіти.

Шкільна музична освіта в КНР є найважливішою складовою навчально-виховного процесу, що безпосередньо зорієнтований на: багатобічний розвиток молодих громадян країни; стимулювання інтересу дітей до музики; підтримку та заохочення учнів до творчої самореалізації; виховання в них позитивних людських якостей (тоб то зміцнення морально-етичного та естетичного ресурсу). Як доводить китайський учений Дін Юнь, саме «музичне мистецтво є суттєво важливим засобом щодо педагогічного впливу на особистість учня» (Дін Юнь, 2016: 36).

На основі педагогічного аналізу державних програм (стандартів), затверджених Міністерством освіти Китаю, підкреслимо, що мета музичної освіти дітей і молоді полягає в створенні естетичної основи для розвитку особистості, виховання в учнів духовних якостей та чутливості до позитивного впливу музики.

У працях Дань Чжаої, Дін Юнь, Лі Фейлань, Цзян Лібінь знаходимо підтвердження відомостей про те, що процес становлення музичної освіти в країні відбувалося протягом п'яти етапів, у результаті яких доведено класичні теоретичні й практичні засади її організації в школі та позакласних. Зокрема, сьогодні в китайських школах та закладах додаткової освіти найбільш активно розвиваються наступні види діяльності учнів:

- навчання дітей і молоді вокальному співу, китайському співу та співу в хорі (переважно в першій половині дня); розвиток здібності до самостійного співу та вмінню акомпанувати собі;
- індивідуальне навчання школярів гри на музичних інструментах (на фортепіано, флейті та баяні);
- навчання учнів гри в шкільних оркестрах (зокрема, під час створення симфонічних оркестрів і народних ансамблів);
- організація художньої самодіяльності школярів (наприклад, з виконання пісень китайського народу);

При цьому відповідальність за зазначені аспекти освітньої діяльності покладається на компетентних учителів, які здійснюють наступні функціональні повноваження:

- забезпечення керівництва позакласною роботою учнів, що націлена на гармонійний розвиток здібностей дітей, поглиблення їхніх музичних інтересів, підтримку в розкритті творчих (музичних) задатків учнів, стимулювання у них бажання самостійно займатися музикою;
- застосування сучасних методик і технологій викладання в гуртках (групах) музичного спрямування; підготовка методичних рекомендацій для проведення занять;
- забезпечення учнів необхідними дидактичними матеріалами (методичними посібниками та підручниками), музичними інструментами тощо;
- здійснення (за необхідністю) посередницької функції щодо запрошення для співпраці шкільних фахівців і фахівців інших музичних установ у шкільних музичних гуртках;
- створення розгорнутих планів позакласних занять і, згідно з ними, здійснення всіх необхідних алгоритмів дій щодо їх виконання.

Не менш цінним, на наш погляд, є досвід музичної освіти в КНР, що зорієнтований на врахування творчого підходу в роботі креативного педагога під час викладання музики. Звідси в КНР особлива увага приділяється створенню системи музично-педагогічної підготовки педагогічних кадрів. Так, наприклад, теоретичні основи навчання дітей співу

Scientific Bulletin of the Izmil State University of Humanities.
Section Pedagogical Sciences. Issue 49

базуються на слабкій динаміці, розвитку широкого діапазону голосу, знаннях особливостей функціонування співочого апарату, уваги до розвитку правильного дихання, розвиток здібностей для художнього самовираження, виховання витривалості, здібності керувати власними м'язовими відчуттями з відповідною координацією їх.

На основі ґрунтовного аналізу наукових праць учених (Цзян Лібінь, Цой Сяо Юй, Хэ Сяоган) щодо класифікації організаційних форм музичної освіти в позаурочний час і в позашкільних закладах, ми дійшли висновку, що популярними серед них в КНР виступають:

- організоване прослуховування музики;
- підготовка до виступів у шкільних концертах;
- позакласні заняття учнів у хорі;
- позакласні заняття учнів у гуртках інструментальної ансамблевої музики;
- гуртки з інструментальної гри на народних музичних інструментах (диз, ерху).

Підкреслимо, що на відміну від шкільних програм, у сучасних програмах з музичної освіти, в позашкільних закладах передбачене спеціальне вивчення інструментальної музики.

Як констатують китайські вчені, позашкільна музична освіта відіграє й ще одну, суттєво важливу роль – роль первинного музично-професійного становлення учнів. Як осередок первинної професіоналізації учнів (майбутніх музикантів і співаків), такий аспект здійснюється в КНР у групових та масових формах музичної діяльності.

Також, до основних тенденцій щодо розвитку додаткової музичної освіти в ХХІ столітті належать наступні:

- значне збільшення кількості позашкільних дитячих хорових колективів, їх урізноманітнення (зокрема, введення багатоголосних хорів);
- поширення форм організації хорового співу дітей і молоді (у ракурсі масового соціокультурного явища);
- впровадження широкомасштабних культурно-музичних заходів (проектів).

Таким чином, однією із прогресивних тенденцій щодо організації навчання дітей і молоді мистецтву співу та музичної гри в сучасній КНР є інтеграція класної (шкільної) та позакласної (позашкільної) роботи в сфері музичної освіти.

Щодо змістового наповнення освітніх програм, то тут провідною тенденцією в музичній освіті Китаю є опора на традиційні національні підходи (зокрема збереження в співочій культурі одноголосся, наявність у освітніх програмах традиційного музичного та співацького репертуару, навчання гри на народних інструментах) і, одночасно, введення музично-педагогічних інновацій. До таких інновацій має сенс віднести:

- індивідуальний творчий розвиток дитини;
- орієнтація освітнього процесу на хоровий спів;
- наповнення музичного репертуару світовими дитячими та класичними творами;
- уведення оновлених позакласних (позашкільних) групових форм музичної освіти та колективних культурно-музичних заходів.

Наступна тенденція, яка займає гідне місце в системі додаткової музичної освіти, полягає в її максимальному охопленні дітей різних типів поселення.

Зокрема, найбільш прицільну увагу в цьому аспекті сконцентровано на додаткову освіту учнів сільської місцевості та школярів, які мешкають у важкодоступних і віддалених місцевостях. Для такого контингенту вихованців створюються, насамперед, мобільні навчальні центри (комплекси), що курсують між селами у межах тих або тих провінцій. Так, наприклад, у сільській місцевості провінції Сичуань до позитивної риси

Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Серія: Педагогічні науки. Випуск 49.

функціонування Палаців творчості є забезпечення їх максимальної доступності.

Деякі працівники місцевих Палаців періодично виїжджають в села та проводять заняття за місцем мешкання вихованців. У такий спосіб вони успішно вирішують завдання забезпечення додатковою освітою сільських дітей і надання їм тих самих можливостей, що є й у міських дітей. Фахівці позашкільних закладів також добирають та координують працю волонтерів, які також зацікавлені у творчій співпраці з учнями в сільській місцевості для проведення занять з читання віршів, конкурсів написання листів, навчання танцям. Створюються й групи волонтерів для творчих занять з безпритульними дітьми.

З метою забезпечення доступності позашкільної освіти для всіх дітей (незалежно від місця їх мешкання), застосовуються й дистанційні технології. Ідеться про відкритий дієвий ресурс Палаців творчості згідно стратегії їх «переміщення» у стіни шкіл та в місця проживання дітей. При цьому активно пропонуються як позашкільні заняття, так і організація масових заходів за межами стін позашкільних закладів.

Слід також наголосити й ще на один позитивний аспект – існування в КНР специфічної системи фінансування програм підтримки творчо обдарованих дітей із малозабезпечених сімей. Наявність таких цільових програм надають стартові можливості для набуття якісної музичної освіти учнів в перспективі. Не є виключенням й існування платних форм музичної освіти (курсів, груп, індивідуальних занять з музики-приватних уроків музики тощо).

Сучасні моделі палаців творчості КНР як осередки підтримки національної ідентичності учнівської молоді відрізняє їх багатопрофільність. Ідеться про поєднання в них художнього, спортивного, культурно-масового, науково-технічного напрямів. У палацах широко представлені різні проекти: конкурні програми; олімпіади; змагання в галузі мистецтва та науки; спортивні змагання; дозвіллієві програми під час канікул во время канікул.

Примітно, що в якості стимулу щодо підвищення мотивації учнів до занять творчістю, наукою та мистецтвом більшість позашкільних заходів за своєю структурою є модульними (тобто на такі заняття можуть прийти всі бажаючі).

Модульні програми переважно здійснюються: у групах із одноразовим відвідуванням із перемінним складом (за попереднім записом); у групах із багаторазовим відвідуванням із перемінним складом (за попереднім записом); у групах із постійним складом. Вибір одного або кількох з різновидів модульних програм дозволяє охопити значну кількість учнів, постійно збільшуючи групи дітей, зацікавлених у регулярних заняттях.

Оригінальним є й педагогічний досвід фахівців-позашкільників, які створюють комплексні програми, що об'єднують кілька видів творчої діяльності вихованців. Наприклад, під час їх залучення до національних традицій, відбувається не лише вивчення учнями традиційної культури, а й виконання ними національних пісень і засвоєння каліграфії.

Презентуємо деякі оригінальні моделі організації позашкільної музичної освіти вихованців у КНР. З цією метою скористуємося методичними порадами О.О. Білої (Біла, 2019). Зокрема, привертають увагу наступні музично-педагогічні проекти: музичні конкурси та фестивалі дитячої та юнацької творчості; телевізійні трансляції музичних шоу; поліхудожні проекти (як єдність вокального співу, акторської майстерності, словесного та тілесного самовираження); музичні проекти з пізнавальною етнічною складовою (з репертуаром кітайської народно-песенної творчості в аутентичному варіанті та з класичними обробками); музично-фольклорні обрядові свята з народними музичними

інструментами та елементами народного театру; проекти музичних театрів, що поєднують сольний спів, діалог, пластичне інтонування, акробатику та вправи по військовому мистецтву, у контекст яких органічно втілений мистецьки написаний текст.

Висновки. Таким чином, система музичної освіти дітей і молоді в позашкільних закладах КНР є однією з потужних у зарубіжній освіті. У цілому процес навчання учнівської молоді мистецтву співу та музичної гри інтегрує не лише класну роботу в школах, а й позакласну та позашкільну роботу.

До основних тенденцій щодо розвитку сучасної музичної освіти в Китаї слід віднести, по-перше, поширення позашкільних організаційних форм хорового співу учнів як масового соціокультурного явища, їх урізноманітнення, уведення багатоголосних хорів. По-друге, слід враховувати й тенденцію спрямованості системи додаткової музичної освіти на максимальне охоплення в неї дітей різних типів поселення. Так, прицільну увагу в цьому аспекті сконцентровано на додаткову освіту сільських учнів-мешканців віддалених (важкодоступних) місцевостей; впровадження дистанційних технологій позашкільної освіти різних цільових груп дітей і молоді; відкриття пересувних мобільних центрів тощо.

Наступна, третя тенденція розкриває акценти змістового наповнення освітніх програм, які з одного боку демонструють їх опору на традиційні національні підходи (збереження одноголосся в співочій культурі, наявність традиційного музичного / співацького репертуару, гри на народних інструментах). У той самий час, спостерігається активне введення в зміст програм з позашкільної освіти музично-педагогічних інновацій (програми індивідуального творчого розвитку учнів; термінові та тривалі модульні програми музичної освіти за попереднім записом; орієнтація на урізноманітнення форм хорового співу школярів; наповнення дитячого музичного репертуару світовими та класичними творами; уведення оновлених позашкільних форм музичної освіти та широкомасштабних культурно-музичних проєктів).

Вся відповідальність за вдосконалення освітньої діяльності музичного спрямування в позашкільних закладах КНР покладається на компетентних педагогів. Саме вони здійснюють низку професійних функцій, таких як: керівництво позакласною роботою, яка передбачає: гармонійний розвиток здібностей учнів, поглиблення їх музичних інтересів, підтримку в розкритті творчих (музичних) задатків, стимулювання бажання самостійно займатися музикою; застосування сучасних методик (технологій) щодо викладання в музичних гуртках (групах), підготовку методичних рекомендацій до занять, забезпечення школярів дидактичними матеріалами, посібниками, підручниками, музичними інструментами; створення розгорнутих планів позакласних занять; співпрацю з фахівцями інших музичних установ.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Біла О.О. Соціально-педагогічне проектування в закладах дошкільної, початкової та позашкільної освіти (контекст університетської підготовки соціологів). Навчально-методичний посібник. Одеса: Астропринт, 2019. 192 с. URL: <http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/656>

Ван Лей. Формирование вокально-сценического мастерства будущего учителя музыки (Автореф. дисс..... канд. пед. наук). Киев, 2010. 20 с.

Ван Юечжи, Чжоу Чженьюй. Музична освіта молодших школярів у Китаї:

**Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного
університету. Серія: Педагогічні науки. Випуск 49.**

історичний аспект. *Педагогічний альманах*. Vol. 35. 2017. P. 259-263.

Дін Юнь (2016). Формування музичної культури молодших школярів у процесі фортепіанного навчання в мистецьких позашкільних закладах освіти (Дис. ... канд. пед. наук). Київ : Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 2016. 137 с.

Ковтун А. В. Позааудиторні форми організації музично-педагогічної діяльності майбутніх вчителів у педагогічних навчальних закладах України (60-80-ті рр. ХХ ст.). *Гуманізація навчально-виховного процесу*. LXV. 2013. 225-231.

У Ифан (2009). Этнокультурный компонент в профессиональной подготовке учителей музыки в Китае. *Теория и методика художественного образования*. Киев: НПУ. Вып.7 (12). 2009. С. 122-128.

Цзян Лібінь. До проблеми музичного навчання і виховання у Китаї. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 10(269). Ч. I. 2013. 128-133.

Цой Сяо Юй (2010) Особенности китайской вокальной школы и ее общие черты с европейской школой. *Творческая личность: проблемы теории и практики*. Вып. 11 (21). Москва. 2010. С. 106-108.

Хэ Сяоган. (2004). Законодательство КНР в области образования, его роль в реформировании образовательной системы и строительстве новой экономики страны. *Теория и методика профессионального образования*. Вестн. МГАУ. Москва, 2004. С. 115-121.

REFERENCES

Bila O.O. (2019). Social'no-pedagogichne proektuvannya v zakladah doshkil'noї, pochatkovoї ta pozashkil'noї osviti (kontekst universitets'koї pidgotovki socionomistiv. Navchal'no-metodichnij posibnik. [Socio-pedagogical design in preschool, primary and out-of-school education institutions (context of university training of socionists. Educational and methodical manual]. Odesa: Astroprint. 192 s. URL: <http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/656> [In Ukrainian]

Van Lej (2010). Formirovanie vokal'no-scenicheskogo masterstva budushchego uchitelya muzyki (Avtoref. diss..... kand. ped. nauk). [Formation of vocal and stage skills of the future music teacher (Author's dissertation PhD of Pedagogical Sciences)]. Kiev, 20 s. [in Russian].

Van Yuechzhi, CHzhou CHzhen'yuj (2017). Muzichna osvita molodshih shkolyariv u Kitaї: istorichnij aspekt. [Music education of primary school children in China: historical aspect]. *Pedagogichnij al'manah*. [Pedagogical almanac]. Vol. 35. P. 259-263. [in Ukrainian].

Din Yun' (2016). Formuvannya muzichnoї kul'turi molodshih shkolyariv u procesi fortepiannogo navchannya v mistec'kih pozashkil'nih zakladah osviti (Dis. ... kand. ped. nauk). [Formation of musical culture of junior schoolchildren in the process of piano education in art out-of-school educational institutions (Dissertation ... PhD of Pedagogical Sciences)]. Київ : Nacional'nij pedagogichnij universitet imeni M. P. Dragomanova. 137 s. [in Ukrainian].

Kovtun A. V. (2013). Pozaauditorni formi organizacii muzichno-pedagogichnoї diyal'nosti majbutnih vchiteliv u pedagogichnih navchal'nih zakladah Ukraїni (60-80-ti rr. HKH st.). [Extracurricular forms of organization of musical and pedagogical activity of future teachers in pedagogical educational institutions of Ukraine (60-80s of the XX century)]. [Humanization of the educational process]. *Gumanizaciya navchal'no-vihovnogo procesu*. LXV. 225-231. in Ukrainian].

U Ifan (2009). Etnokul'turnyj komponent v professional'noj podgotovke uchitelej muzyki v

Scientific Bulletin of the IZmail State University of Humanities.
Section Pedagogical Sciences. Issue 49

Kitae. [Ethno-cultural component in the professional training of music teachers in China]. [Theory and methodology of art education.]. *Teoriya i metodika hudozhestvennogo obrazovaniya*. Kiev: NPU. Vyp.7 (12). S. 122-128. [In Russian]

Czyan Libin'. (2013). Do problemi muzichnogo navchannya i vihovannya u Kitai. [Before the problem of musical culture and vikhovannya in China]. *Visnik LNU imeni Tarasa Shevchenka*. [Newsletter of the Lviv National University named after Taras Shevchenko]. 10(269). CH. I. Pp. 128-133. [In Ukrainian]

Coj Syao YUj (2010) Osobennosti kitajskoj vokal'noj shkoly i ee obshchie cherty s evropejskoj shkoloj. [Features of the Chinese vocal school and its similarities with the European school]. *Tvorcheskaya lichnost': problemy teorii i praktiki*. [Creative personality: problems of theory and practice]. Vyp. 11 (21). Moskva. S. 106-108. [In Russian]

He Syaogan. (2004). Zakonodatel'stvo KNR v oblasti obrazovaniya, ego rol' v reformirovanii obrazovatel'noj sistemy i stroitel'stve novoj ekonomiki strany. [Legislation of the PRC in the field of education, its role in reforming the educational system and building a new economy of the country]. *Teoriya i metodika professional'nogo obrazovaniya. Vestn. MGAU*. [Theory and methodology of vocational education. Vestn. MGAU]. Moskva. S. 115-121. [In Russian]

АНОТАЦІЯ

У сучасних умовах становлення та розвитку позашкільної освіти в Китаї як перспективної системної складової щодо сталої особистісної та майбутньої професійної підготовки дітей і молоді значно урізноманітнюються програми, педагогічні технології й організаційні форми навчання та виховання учнів у ракурсі їх багатопрофільності, поліваріативності, мобільності й естетизації. Автор наукової статті презентує характеристику закладів додаткової (позашкільної) освіти у зв'язку із специфічністю китайської культури, ресурсного забезпечення освітніх програм з акцентом на їх інноватизацію. У цьому зв'язку актуалізується вектор запуску комплексних проєктів для різних цільових груп вихованців- мешканців міських мегаполісів і тих поселень, які достатньо (або значно) віддалені від сектору додаткової освіти. За таких соціальних умов, дослідницький інтерес автора зорієнтовано на музичні, арттерапевтичні й художньо-естетичні контексти проєктної діяльності дітей як джерел збагачення їх духовного потенціалу. На переконання автора, не менш важливе значення в цьому аспекті відіграє систематизований ним перелік музично-педагогічних програм, які за змістом є інноваційними і, водночас, моделюється згідно принципів наступності традицій, їх узгодженості з давніми історичними джерелами та інноваційності. Безперечно, що таке співвідношення принципів постає перспективним у зв'язку із удосконаленням системи додаткової (позашкільної) освіти з одного боку, та розвитком системи загальної освіти у країні в цілому. Автор презентує змістовно цінні наукові відомості щодо автономного та комплексного застосування позашкільної діяльності з учнями у ракурсі підсилення сенсу її музично-педагогічної складової. Запропоновані в статті різновиди організаційних форм, обираються та впроваджуються в умовах закладів позашкільної освіти залежно від цільового призначення позашкільних музичних програм.

Ключові слова: додаткова (позашкільна) освіта, заклад позашкільної освіти, організаційні форми музичної освіти, модульні програми, музично-педагогічний проєкт.